

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਏ. ਐਨ. ਗਰੇਵਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ

ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ- ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ॥, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

1963 ਦਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 1748-

ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਐਕਟ (1951 ਦਾ XLIII)-- ਧਾਰਾ 90 ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ (1908 ਦਾ ਐਕਟ V)- ਆਰਡਰ XVI। ਨਿਯਮ 2-- ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਪੂਰੇ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ-- ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-- ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ -- ਉਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 90, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਦੇ ਆਰਡਰ XVI। ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਉਹ ਲੜ ਰਹੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਦੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਲਾਗੂ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਵਿਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿਚ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦਿਖਾਈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹਿਆ, ਇਕ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ, ਨੂੰ ਇਸਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਾਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਿਰਫ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਪੂਰੇ ਹਲਕੇ. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ,

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਫਜ਼ੂਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ॥, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਹੁਕਮ, ਸਰਟੀਓਰੀ, ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼, ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

ਸੀ.ਐਲ. ਲਖਨਪਾਲ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਏ.ਐੱਸ. ਬੈਂਸ, ਅਤੇ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਵਕੀਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਗਰੇਵਰ, ਜੇ.-ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ॥, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਮਿਤੀ 28 ਅਗਸਤ, 1963 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਵਰਾਨੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਫਰੀਦਕੋਟ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਐਕਟ, 1951 ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਵਰਾਨੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਸੀ। ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਲਈ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣੇ ਗਏ। ਸ਼੍ਰੀ ਚੇਤਨ ਦੇਵ ਨੂੰ ਵੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਉਲਝਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਂਝਾ ਆਧਾਰ ਹੈ (ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਏ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ) ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੰਜਾਹ ਦੇ ਕਰੀਬ 19 ਦਸੰਬਰ, 1961 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾ ਚੁੱਕੇ ਸਨ। ਉਸ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਸਿਪਾਹੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ NEFA ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣ

ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 8 ਦੇ ਉਪ-ਪੈਰਾ (6) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਉਸਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਸਮੱਗਰੀ ਸੀ। 4 ਜਨਵਰੀ, 1963 ਨੂੰ, ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸ਼੍ਰੀ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਪਾਵਰ ਆਫ ਅਟਾਰਨੀ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੇਸ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਹਰਭਗਵਾਨ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਿੰਘ। ਉਸ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਕੋਈ ਗਵਾਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿਚ ਵਾਧੂ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਰਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਰੀਕਾਂ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਹੁੰਦੀ ਰਹੀ। 27 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੈਂਡਰਾਈਟਿੰਗ ਐਕਸਪੋਰਟ, ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ 28 ਮਾਰਚ, 1963 ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ.ਐਸ. ਪੁਰੀ ਦੁਆਰਾ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਨਮੂਨੇ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਲਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਜੂਨ, 1963 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਾਹਰ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ 1963. ਇਸ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਸੀ। 28 ਅਗਸਤ 1963 ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਗਿਆਨੀ ਜ਼ੈਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜੇ ਉਹ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਆਇ। ਤੋਂ v ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦਾ ਭਾਗ vi ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੋਡ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 80 ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 119 ਨਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕੇ। ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ. ਇਹਨਾਂ ਭਾਗਾਂ ਦਾ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 80 ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ vi ਦੇ

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੋਈ ਵੀ ਚੋਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 82 ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ: -

"(a) ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਸਾਰੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ; ਅਤੇ

(b) ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਿਸ ਵਿਰੁੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ ਗਏ ਹਨ"

ਸੈਕਸ਼ਨ 83 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭੌਤਿਕ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਬਿਆਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਪੂਰੇ ਵੇਰਵੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣੇ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਦਿ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਸੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਲਫ਼ਨਾਮਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 85 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 61 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਤੋਂ 89 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਜੋ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। , ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਸਥਾਨ ਆਦਿ। ਧਾਰਾ 90, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਹਿੱਸਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ:--

"90. (1) ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਲਗਭਗ ਜਿੰਨਾ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. (1908 ਦਾ 5), ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਖ਼ਤਿਆਰ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਫਜ਼ੂਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(2) ਇੰਡੀਅਨ ਐਵੀਡੈਂਸ ਐਕਟ, 1872 (1872 ਦਾ 1), ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਉਸ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਜੇ ਧਾਰਾ 81, ਜਾਂ ਧਾਰਾ 82 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 85 ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਵਿਆਖਿਆ. ਇਸ ਉਪ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 98 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਈ) ਅਧੀਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(4) ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ 'ਤੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 119 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

(5) ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਲਾਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਝੇ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੋਧਣ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਉਸ

ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ। ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਣਵਾਈ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗੀ ਜਿਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 91 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 92 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅੱਗੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਸਬੂਤ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 93 ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਅਪ੍ਰਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ 'ਤੇ ਡੁਲਵ ਸਟੈਂਪ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਧਾਰਾ 94 ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਚੋਣ ਦੌਰਾਨ ਕਿਸ ਲਈ ਵੋਟ ਪਾਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 95 ਅਪਰਾਧਿਕ ਗਵਾਹੀਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 96 ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 97 ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਾਪਸ ਪਰਤੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੂੰ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਦੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਣ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਧਿਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗਵਾਹੀ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਣਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਅਤੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਧਾਰਾ 117, 118 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 98 ਤੋਂ 108 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 109 ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 110 ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ: -

"(2) ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਜਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਲਈ ਕੋਈ ਬਿਨੈ-ਪੱਤਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਸੰਦੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਂ ਵਿਚਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 111 ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੱਲੋਂ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 112 ਤੋਂ 116 ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 112 ਅਤੇ 115 ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਈਆਂ ਦੇ ਬਚੇ ਹੋਏ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਹੀ ਰੱਦ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਛੇਟ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖੁਦ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੇ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 117 ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕੱਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਘਟਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਨ (ਸੈਕਸ਼ਨ 116)। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 117 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਹੋਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 119 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਧਾਰਾ 90 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸ ਨੇ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਰਚਿਆਂ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਸੀ.ਐਲ. ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ vi ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਦੀ ਚੋਣ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਅਯੋਗ ਹਨ ਅਤੇ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਵੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 82 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਧਿਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਿਰਫ਼

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੀ ਆਪਣਾ ਕੇਸ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮਿਸਟਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਸਦ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਰਗੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਸਿਰਫ ਉਹ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ ਜੋ ਚੋਣ ਲੜੇ ਹਨ ਪਰ ਜਨਤਾ ਵੀ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਖੁਦ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸੰਸਦ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹੀ ਹੰਗਾਮੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨਾਲ ਢਿੱਲੇ ਪੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਪਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਇਸ ਵਿਚ ਕੁਝ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਐਕਟ. ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਦ ਇਸ ਗੱਲ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂ ਜੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਕੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਦਲੀਲ ਦਾ ਬੋਝ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਖੁਦ ਇਸ 'ਤੇ ਜੋਸ਼ ਅਤੇ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨਹੀਂ ਚਲਾ ਲੈਂਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਤਾਕਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਜਾਂ ਭਾਰਤੀ ਸਬੂਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਸਲ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90, ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਅਜ਼ਮਾਇਆ ਗਿਆ ਅਸਲ ਨੁਕਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਇਨਾਮਾਤੀ ਮੱਲੱਪਾ ਬਸੱਪਾ ਬਨਾਮ ਦੇਸੀਆ ਬਸਵਰਾਜ ਅਯੱਪਾ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਵਾਲ ਸੀ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ XXIII, ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ 'ਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ

ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। . ਉੱਥੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1 ਤੋਂ 3 ਧਾਰਵਾਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਮੈਸੂਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1, ਕਿ ਉਹ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਅਗਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਇਜ਼ ਵੋਟਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਰਡਰ xxiii, ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, "ਇਹ ਅੱਗੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਵੈਧ ਵੋਟਾਂ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਖਿਆ"। ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਆਰਡਰ xxiii ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 90(1) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕੋਡ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਹ ਉਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸਾਰੀ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਵਾਪਸ ਲੈਣਾ ਜਾਂ ਛੱਡਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਪੰਨਾ 704 'ਤੇ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹਨ: -

"ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵੈ-ਨਿਰਭਰ ਕੋਡ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 90(1) ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ 0.23 ਨਿਯਮ 1 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ, ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਥਾਂ

ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਉਸ ਹਿੱਸੇ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।"

ਹੁਣ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਭਾਗ vi ਵਿੱਚ ਹੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜੋ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, , ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸਥਿਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਆਰਡਰ xxiii, ਨਿਯਮ 1 ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 90(1) ਖੁਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ" ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮਿਸਟਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜਾਂ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ, ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਰੀਸ਼ ਚੰਦਰ ਬਾਜਪਾਈ ਬਨਾਮ ਤਿਲੋਕੀ ਸਿੰਘ, ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ vi, ਨਿਯਮ 17 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ: -

"ਆਖਰੀ ਦਲੀਲ ਧਾਰਾ 90(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 83(3) ਇੱਕ ਹੈ। ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਸਨੂੰ ਆਰਡਰ 6, ਨਿਯਮ 17 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 83(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। 0.6, ਨਿਯਮ 17. ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਸਾਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 90 (2) ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਦਾ ਅਸਲ ਦਾਇਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇੱਕੋ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਜਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਹਿਲੇ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੀਮਾ ਉਦੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਜਦੋਂ

ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਇੱਕੋ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 83(3) ਸਿਰਫ਼ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਸੋਧ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੋਧ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਇਸ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਿਯਮ ਹੈ।"

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਫੈਸਲੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਨਾਲ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਹੁਤ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ 1908 ਵਿੱਚ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹਾਜ਼ੀ ਬੀਬੀ ਬਨਾਮ ਐਚ.ਐਚ. ਸਰ ਸੁਲਤਾਨ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਮੰਗਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਦੂਜੀ ਧਿਰ, ਅਰਥਾਤ, ਮੁਦਈ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਨੂੰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕੇਸ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਇਕਸਾਰ ਤਰੀਕਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਨਾਨਕ ਚੰਦ ਬਨਾਮ ਦੁਰਗਾ ਪਰਸ਼ਾਦ ਬਰਿੰਜਾ ਵਿੱਚ ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ ਜੇ. ਨੇ ਆਰਡਰ XVIII, ਕੋਡ ਦੇ ਨਿਯਮ 2 ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਕੇਸ [ਦੁਖਸ਼ਿਨਾ ਮੋਹਨ ਰਾਏ (5) ਵਿੱਚ] ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਦੇਖਿਆ:-

"ਇਹ ਕੋਡ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੁਦਈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਵਿਚਕਾਰ ਤੱਥ ਦਾ ਮੁੱਦਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੂਜੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੂੰ ਉਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

ਤਰਕ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ 'ਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਜੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰੋਕ ਬਣਾਉਣਾ. ਮੇਰਾ

ਧਿਆਨ ਇਲੈਕਸ਼ਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਲਹਿਰੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਤਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵੱਲ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹੋ ਜਿਹਾ ਨੁਕਤਾ ਉਠਿਆ ਸੀ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਵਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਆਧਾਰਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਸੀ। ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਬਹੁਤ ਹੀ ਠੋਸ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕੰਵਰਾਨੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਲੀਲ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ:

1. ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਅਤੇ ਨਿਰਪੱਖ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
2. ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਬਾਰੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ (ਪੁਰਾਣੀ ਧਾਰਾ 82) ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਗੱਲ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਾਪਸ ਆਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਾਰੇ ਸੰਭਾਵੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਤੱਥ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਿਰਫ ਵਾਪਸ ਪਰਤਿਆ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।
3. ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਾਰੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੀ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਸ ਕੋਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੂਤ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਪਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।
4. ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਪਲਬਧ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਪਦਾਰਥਕ ਸਬੂਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ

ਸਿਰਫ ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ "ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਯਾਨੀ, ਉਮੀਦਵਾਰ, ਚੋਣ 'ਤੇ ਸਫਲ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5. ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨਾਲ ਅਸੰਗਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
6. ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਈ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵੇਂ ਹੋਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਉਸ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਦੋਂ ਪਟੀਸ਼ਨ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੌਤ 'ਤੇ ਰੋਕ. ਕੋਈ ਵੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਬਦਲੇ ਜਾਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਧਾਰ. ਦੀ ਚੋਣ ਨੂੰ ਸਫਲ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਛੁਕਤਾ ਜਾਂ ਅਸਮਰੱਥਾ ਕਾਰਨ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।
7. ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਹੀਣ ਛੱਡਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਕੀ ਚੋਣ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਖੁੱਲ੍ਹੇਆਮ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲੈ ਰਿਹਾ, ਪਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਲਏ ਗਏ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਰੱਖਣ ਦੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਨਾਲ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਰਿਸੈਪਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਣਚਾਹੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੇ ਗੈਰ-

ਸਹਾਇਕ ਰਵੱਈਏ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਚੋਣ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੀ। ਰੂਪ ਚੰਦਰ ਸੋਗਣੀ ਬਨਾਮ ਰਾਵਤ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੱਡੇ ਸੌਦੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਉੱਥੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿੱਚ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਸਨ ਬਲਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਸਾਰਾ ਹਲਕਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਚਿਤ ਹੈ ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਢਿੱਲ-ਮੱਠ ਦਿਖਾਵੇ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੋਵੇ, ਇੱਕ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਨ ਤੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਦਲੀਲ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਦਬਾਏ ਗਏ ਇਹ ਕਾਰਨ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਅਤੇ ਠੋਸ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਗਣਪਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਜਮੋਹਨ ਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਚੋਣ ਲੜ ਰਹੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 90(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਉਸ ਪੜਾਅ ਤੱਕ ਥਾਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਿਸਨੂੰ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ ਜੋ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਉਸੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਦੋ ਪੜਾਅ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾ ਪੜਾਅ ਹੈ ਜਦੋਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਧਾਰਾ 90(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ। ਦੂਜਾ ਪੜਾਅ ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਨਿਯਮਤ ਸੁਣਵਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 90(3) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਰੁਝਾਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ, ਕਿਸੇ

ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਲੜਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਮਿਸਟਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਧਾਰਾ 90(3) ਦੇ ਪੜਾਅ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਚੋਣ ਲੜਨ ਜਾਂ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ.

ਸ੍ਰੀ ਲਖਨਪਾਲ ਨੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਕਦੇ ਵੀ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਖਰਚੇ ਲਈ ਕੋਈ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਾ ਬੋਝ ਉਸ ਉੱਤੇ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹੀ, ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਜੇਕਰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 90(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉੱਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਸਬੂਤ ਦੀ ਗੱਲ. ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗਵਾਹ ਜਾਂ ਗਵਾਹ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਬੂਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਫਜ਼ੂਲ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਵੇਖੋ. ਇਸਲਈ, ਮਿਸਟਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦਾ ਇਹ ਖਦਸ਼ਾ ਕਿ ਇੱਕ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਗਵਾਹਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਕੰਵਰਣੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਦਖਲ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਮਿਸਟਰ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਫੌਜਾ ਸਿੰਘ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ, ਨੇ ਮਿਸਟਰ ਲਖਨਪਾਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਵਰਾਨੀ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੌਰ ਦੁਆਰਾ ਗਵਾਹਾਂ ਨੂੰ

ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 90(1) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਮੈਂਨੂੰ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨਾਲ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇਗਾ। ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਸਵਾਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੁਕਤਿਆਂ ਨਾਲ ਲੰਮਾ ਸਮਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵੱਧ ਜਾਂ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਰਟੀਓਰੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਸੰਭਵ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਰਕ ਦੀ ਲੰਮੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਕਿਹੜਾ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਹੀ ਹੈ, ਇਹ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਗਲਤੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਤਿਆਨਾਰਾਇਣ ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਹੇਗੜੇ ਬਨਾਮ ਮਲਿਕਾਅਰਜੁਨ, ਭਵਨੱਪਾ ਤਿਰੁਮਾਲੇ ਦੁਆਰਾ, ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵੀ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ : ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕਮਲ ਕੁਮਾਰ, ਟਰਾਂਸਲੇਟਰ